

Svamp och insektsförsök i stråsäd och åkerbönor 2011

Gunilla Berg och Mariann Wikström, Jordbruksverket, Växtskyddscentralen, Alnarp

E-post: gunilla.berg@jordbruksverket.se

Sammanfattning

- I höstvete var angreppen av svartpricksjuka medelstarka. Angreppen utvecklades ganska sent och enkelbehandling gick bra. Effekten av den upprepade behandlingen har dock varit större och den strategin var den lönsammaste. Vid behandlingar före axgång har Proline bäst effekt mot svartpricksjuka av de registrerade produkterna, men Prolines effekt förstärks vid blandning med Sportak. Behandlingens mervärde syns både i merskörd och ökad lönsamhet. Vid behandlingar i axgång har behandlingar med Proline eller Armure likvärdig effekt. Upprepade behandlingar där Proline följs av Armure har gett bra resultat. Bäst effekt mot svartpricksjuka i försöken hade de nya, ej registrerade produkterna, AviatorXpro, LV2011 och Bell. Tillsats av strobilurin gav små skördeökningar och var inte lönsamt, vilket beror på frånvaro av rost i försöken.
- Gulrost förekom och anmärkningsvärt för året är starka angrepp i tidigare ej mottagliga sorter som Audi och Kranich. Gulrost förekom även i rågvete (Dinaro), men i svampförsöket stagnerade angreppen och merskördarna blev måttliga.
- I vårkornförsöken var svampangreppen små, men en regnig sommar medförde att merskördar runt 0,4 ton per hektar erhöles och bekämpning var oftast lönsam. I höstkornsförsöken var angreppen mycket små och skördeökningarna för svampbekämpning blev marginella (cirka 0,25 ton per hektar) och var därmed olönsamma.
- I malkorn överskreds gränsvärdet 0 procent av brända, missfärgade kärnor i många fält. Resultat från två svampförsök visade att bekämpning inte minskade angrepp, utan snarare gav tendens till ökning av förekomsten.
- Det blev ett kraftigt angrepp av chokladfläcksjuka i åkerböborna. Behandling med Signum resulterade i ett lägre angrepp och senare bladfall. Hög dos Signum två veckor efter begynnande blomning resulterade i högst skörd.

Försöken 2011

Försöken har bekostats av Skåneförsöken, SLF, Jordbruksverket, BASF, DuPont, Bayer CropScience, Gullviks, Makhteshim Agan, Nordisk Alkali och Syngenta. Lönsamhetsberäkningar har gjorts i flertalet serier. Använda priser och kostnader finns redovisade längst bak i försöksboken.

Resultat

I höstvete redovisas resultat från serierna L15-1011, L15-1050 och L15-1071. I rågvete från L15-2011, råg från L15-2015, vårkorn från L15-4010B och i höstkorn från L15-4510. I åkerbönor redovisas resultat från svampförsök i serien L15-6050 och från ett insektsförsök, L13-6060.

För enskilda försöksresultat hänvisas till www.skaneforsoken.nu eller www.slu.se/faltforsk (pdf-filer).

Preparat som ingår i försöken – förkortningar, kursiv stil för ej registrerade preparat

A=Amistar (azoxystrobin)
Ac=Acanto (picoxystrobin)
Ar=Armure (propikonazol+difenokonazol)
Av=AviatorXpro (*bixafen+protiokonazol*)
B=Bell (*boskalid+epoxikonazol*)
Bo=Bontima (*cyprodinil+isopyrazam*)
Bu=Bumper (propikonazol)
C=Comet (pyraklostrobin)
Cr=Credo (*picoxystrobin+klortalonil*)
J=Jenton(Comet Plus)
(pyraklostrobin+fenpropimorf)
Del=Delaro (*protiokonazol+trifloxystrobin*)

F=Forbel (fenpropimorf)
Fl=Flexity (metrafenon)
K=Kayak (cyprodinil)
O=Opus (*epoxikonazol*)
P=Proline (protiokonazol)
Sp=Sportak (prokloraz)
St=Stereo (propikonazol + cyprodinil)
T=Tilt 250 EC (propikonazol)
Te=Tern (fenpropidin)
Tt=Tilt Top (propikonazol+fenpropimorf)
Up=Upstream (cyflufenamid)
LV2011 – *epoxikonazol+ isopyrazam.*

Vårkorn

L15-4010B. Svampbekämpning i vårkorn

Försöksvärdar

Verntofta Gård AB, Klagstorp

sort: Quench

P-E Helgesson, Eriksfält, Löderup

sort: Quench

Sjukdomsangreppen var små och kom sent i kornets utveckling. Sent i kornets utveckling (DC 85) kunde dock skillnader i grön yta noteras mellan behandlade och obehandlade led i försöket i Klagstorp, vilket kan vara förklaring till att merskördarna blev ganska stora i försöket. De relativt höga malkornspriserna avspeglar att alla behandlingar var lönsamma.

Tabell 6. L15-4010B Vårkorn. Skörd och merskörd, ton/ha samt nettomerintäkt. Två försök 2011

Led	Behandling	Dos, kg, l/ha vid DC			Skörd och merskörd ton/ha		Nettomerintäkt kr/ha 2 f
		31	37-39	49-55	Medel 2 f	Rel tal 2 f	
1	Obehandlat				6,88	100	0
2	K+Ac		0,375+0,25		0,36	105	290
3	K+A		0,6+0,25		0,36	105	260
4	K+Ar		0,4+0,2		0,41	106	400
5	K+Ar		0,6+0,2		0,28	104	100
6	K+Ar+A		0,4+0,2+0,25		0,40	106	250
7	P+C		0,2+0,25		0,41	106	330
8	K+C		0,375+0,25		0,32	105	260
9	P+C		0,2+0,1		0,30	104	240
10	P+C			0,2+0,1	0,26	104	100
11	P+C&P		0,2+0,1	0,4	0,43	106	40
12	FI&P+C	0,125	0,4+0,25		0,62	109	390
LSD					0,32		

I malkornet överskreds gränsvärde 0,0 procent av brända, missfärgade kärnor i många fält. I de två försöken i serien L15-4010B togs därför ut prover från tre försöksled för att se om bekämpning hade någon effekt. Resultat från dessa två svampförsök visade att bekämpning inte minskade förekomsten

av missfärgade kärnor, utan snarare gav en tendens till ökning. Vad som orsakar brända, missfärgade kärnor är inte klarlagt, men det kan ha flera orsaker, t.ex. angrepp av *Fusarium*, *Microdochium*, *Bipolaris*, *Alternaria*, *Aspergillus*, *Penicillium* m.m.

Tabell 7. L15-4010B. Förekomst av missfärgade/brända kärnor. Två försök i tre utvalda försöksled

Led	Behandling	Dos, kg, l/ha vid DC			Missfärgade/ brända kärnor %	Ergosterol NIT %
		31	37-39	49-55		
1	Obehandlat				0,60	20,6
9	P+C		0,2+0,1		2,90	21,7
11	P+C&P		0,2+0,1	0,4	3,20	21,2
LSD					ns	ns